

Kalbim temiz demek kurtarır mı?

“Kalbim temiz” sözü, çoğu zaman günahın sığınağıdır

“Önemli olan kalbin temizliği” sözü aslında ibadeti terk etmenin, haramı işlemenin ve nefse alan açmanın bir bahanesidir. Çünkü gerçekten temiz olan bir kalp, Allah’ın emrini hafife alamaz. Günahı hayat tarzı hâline getiremez. İbadeti önemsiz göremez. Bu söz çoğu zaman kalbi savunmak için değil, nefsi savunmak için kullanılmaktadır.

Temiz kalp isyan üretmez, itaat doğurur

Eğer bir kalp gerçekten temizse, o temizlik sahibini Allah’a yaklaştırır; Allah’tan uzaklaştırmaz. Secdeye götürür; secdeden kaçırmaz. Haramdan sakındırır; haramla barıştırmaz. Çünkü kalbin temizliği, Allah’a karşı saygı ve bağlılık doğurur. “Benim kalbim temiz” deyip namazı terk eden, orucu hafife alan, haramı küçümseyen kişi farkında olarak ya da olmayarak kalbin temizliğini değil, nefsin keyfini savunuyordur. Zira temiz kalbin meyvesi itaattir; mazeret değildir.

Kalp temizliği sadece kötü düşünmemek midir?

Kalp temizliğini sadece “kimseye kötülük düşünmemek” seviyesine indirirsen, o zaman bir **inek** sende daha temiz çıkar. Çünkü ne kibir bilir, ne riya bilir, ne gösteriş yapar, ne faiz yer, ne de insan gibi türlü hesaplar peşinde koşar. Eğer mesele buysa, o zaman önce onun cennete gitmesi gerekirdi.

Bu mantığa göre bir **eşek** bile sende daha temiz olabilir. Çünkü o ne haset eder, ne makam kavgası verir, ne insanlara hava atar, ne de Allah’ın emrini inkâr edecek laflar eder. Sadece yer, içer ve yaratıldığı şekilde yaşar. Eğer kurtuluş sadece “kimseye kötülük düşünmemek” olsaydı, o zaman nice insanlardan önce eşeklerin kurtulması gerekirdi.

Bir **köpek** sahibine sadıktır, ekmeğinin peşindedir, çoğu zaman insandan daha vefalıdır. Eğer mesele sadece vefaysa, o zaman nice insanlardan daha üstün görünürdü. Ama insanın şerefi sadece sadakatte değil; Rabbini bilip O’na secde etmesindedir.

Kalp temizliği vazifesizlik değil, kulluk şuurdur

Kâinatta vazifesiz bırakılmış hiçbir mahlûk yoktur. Ağacın fitrî vazifesi meyve vermektir. Tavuğun vazifesi yumurta vermektir. Arının vazifesi bal yapmaktır. Güneşin vazifesi ışık vermektir. Koyunun vazifesi süt ve yün vermektir. Her şey yaratıldığı istikamette bir kulluk içindedir. Şimdi soralım: Kâinatın en şuurlu, en mükerrem, en müstesna mahlûku olan insan vazifesiz olabilir mi? Elbette olamaz. İnsanın yaratılış gayesi ve fitrî vazifesi de başta namaz olmak üzere Allah’a kulluktur. Bu yüzden namazı terk edip sonra “Benim kalbim temiz”

demek, vazifesini bırakmış bir memurun “Benim niyetim iyi” demesine benzer. Vazifeyi terk ettikten sonra kuru iddianın ne kıymeti olur?

Sevgi iddiası itaatsizlikle ispat edilmez

Bir insan çıkıp “Ben annemi çok seviyorum ama onu aylarca aramam, hatırını sormam, sözünü dinlemem, onu üzerim; önemli olan kalbimin temiz olması” dese buna kim inanır? Çünkü sevgi kuru bir iddia değildir; davranışla ispat edilir. Hürmet itaat ister, muhabbet sadakat ister, bağlılık fedakârlık ister. Allah’a iman ettiğini ve O’nu sevdiğini söyleyen bir kalp de bunun eserini ibadette, tevazuda, haramdan kaçışta ve tevbe arayışında göstermelidir. Eser yoksa, iddia kendi kendini yalanlar.

Nefsinin verdiği “temizlik raporu”na güvenilmez

Buradaki en tehlikeli noktalardan biri şudur: Kalbin temiz olduğunu çoğu zaman insanın kendisi söylüyor. Yani günah işleyen nefis, bir de dönüp kendi lehine hüküm veriyor. Hâlbuki insanın kendini temize çıkarması başlı başına bir aldaniştir. Çünkü kalbin hakikati lafta değil, hâlde belli olur. Allah’ın emirlerine karşı gevşek, günah karşısında rahat, ibadet karşısında isteksiz bir insanın “Benim kalbim temiz” demesi, karanlık bir odada aynaya bakıp kendine nurânî demesine benzer. Söz var, delil yok.

Temiz kalp günahla rahat yaşayamaz

Eğer bir kalp gerçekten temiz olsaydı, günah işlediğinde sızlardı. Namazı kaçırdığında içi yanardı. Haram içine düştüğünde utanırdı. Tevbeyi ertelerken huzursuz olurdu. Çünkü temiz kalbin en açık alameti, günahla barışık olmamasıdır. Günah işleyip hiçbir rahatsızlık duymayan, ibadetsiz yaşayıp bunu mesele etmeyen, Allah’ın emirlerini sürekli ertelediği hâlde kendini iyi hisseden birinin “kalbim temiz” sözü, çoğu zaman temizliğin değil, hissizliğin ifadesidir.

Bu söz, nice insanı düzeltmek yerine bozuyor

“Ben yanlış yapıyorum, toparlanmalıyım” demek insanı kurtuluşa yaklaştırır. Fakat “Zaten önemli olan kalp” deyip bozuk hâlini meşrulaştırmak insanı hakikatten uzaklaştırır. Çünkü bu söz, tevbe kapısını açmak yerine çoğu zaman onu kapatır. Nefsi hesaba çekmek yerine onu savunur. Kusuru kabul ettirmek yerine örter. Böylece insan günahından utanmak yerine günahına mazeret üretmeye başlar. İşte bu yüzden bu cümle, çoğu zaman masum bir teselli değil; şeytanın nefse giydirdiği en tehlikeli kılıflardan biridir.

Kalp temizliği ibadetin alternatifi değil, kaynağıdır

Hakikat şudur: Kalbin temizliği ibadetin yerine geçmez; tam tersine ibadeti doğurur. Temiz kalp namazdan kaçmaz, namaza yönelir. Oruçla alay etmez, orucun kıymetini bilir. Haramı normalleştirmez, haramdan hicap duyar. Günahı savunmaz, günden kurtulmanın yolunu arar. Yani kalpteki temizlik dışarıya taşar. Gözde, dilde, kazançta, ahlakta ve amelde

görünür. Sadece ağız “kalbim temiz” diyorsa ama hayat bunun tam tersini haykırıyorsa, orada temizlikten çok kandırmaca vardır.

“Kalbim temiz” cümlesi bazen iman cümlesi değil, nefsin avukatlığıdır

Bir insanın dili Allah’tan bahsedip hayatı Allah’ın emirlerine kapalıysa, orada ciddi bir problem vardır. Çünkü iman, sadece içte saklanan soyut bir duygu değildir; insana yön veren bir hakikattir. Bu yüzden ibadetsizliğe, lakaytlığa, haramla içli dışlı olmaya “önemli olan kalp” diyerek kılıf geçirmek, hakikati değiştirmez. Bu cümle çoğu zaman takvânın değil, kaçışın ifadesi olur. Kalbin temizliğini savunuyor gibi görünür; ama gerçekte nefsi yargıdan kurtarmaya çalışır.

Netice: Temiz kalp Allah’ın emrine teslim olan kalptir

Temiz kalp secde eder. Temiz kalp haramdan utanır. Temiz kalp günah işlese bile tevbe eder. Temiz kalp Allah’ın emirlerini küçümsemez. Temiz kalp ibadeti yük değil, kulluğun şerefi bilir. Bu yüzden ibadetsiz, tevbesiz, haramla barışık, isyanı hafife alan bir hayatın üstüne “kalbim temiz” etiketi yapıştırmak hakikati değiştirmez. Bu söz nice zaman kalbin temizliğini değil, nefsin adi bir hilesini gösterir.

Kimlerin Kalbi Temizdir?

Bu tür insanlardan sıkça şu sözleri duyarız: “Benim kalbim temiz”, “Sen benim kalbime bak”, “Önemli olan kalbin temizliği.” O hâlde önce şunu soralım: Kalbin temiz olduğuna kim karar verecek? Elbette kalbi yaratan Allah. Çünkü kalbi en iyi bilen de, neyle temizleneceğini en iyi tayin eden de O’dur.

Allah Teâlâ şöyle buyurur:

فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى

“Öyleyse kendinizi temize çıkarmayın. Kimin takvâ sahibi olduğunu en iyi O bilir.”

(Necm, 53:32)

Demek ki Kur’an’a göre kalp temizliği, insanın kendi kendine “Ben temizim” demesi değil; **takva sahibi olmasıdır**. Yani Allah’ın emirlerine sarılması, yasaklarından kaçmasıdır.

Bir başka ayette Rabbimiz şöyle buyurur:

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

“Onlar iman eden ve kalpleri Allah’ın zikriyle huzur bulan kimselerdir.

Haberiniz olsun! Kalpler ancak Allah’ı zikretmekle huzur bulur.”

(Ra’d, 13:28)

Demek ki temiz kalp; Allah’ı anan, O’na yönelen, O’nun zikriyle huzur bulan kalptir. Rabbini zikretmeyen, O’nun emirlerini yerine getirmeyen, sonra da “kalbim temiz” diyen kimse büyük bir çelişki içindedir.

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurur:

وَلَا تُطِيعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

“Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, hevesine uyan ve işi hep aşırılık olan kimseye itaat etme.”

(Kehf, 18:28)

Bu ayet de gösteriyor ki nefsin peşinden gitmek kalbi gaflete düşürür. Gaflette olan bir kalbin de temiz olduğunu iddia etmek, insanın kendini aldatmasından başka bir şey değildir.

Demek ki Kur’an’a göre kalbi temiz olanlar; **takva sahibi olanlar, Allah’ı zikredenler, nefsinin hevâsına değil Rabbinin emrine uyanlardır.** Kalp temizliği, sloganla değil; itaatle, zikirle ve takvayla belli olur.